

Kokousaika tiistaina 9.9.2025 klo 18.10

Kokouspaikka Hartolan seurakuntatalo, Risti-sali, Kirkkotie 2, 19600 Hartola

- Käsiteltävät asiat**
- 32. Kokouksen avaus ja alkuhartaus
  - 33. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
  - 34. Pöytäkirjantarkastajien valinta
  - 35. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
  - 36. Ostotarjous määrälasta tilasta Toivakka 81-405-9-66
  - 37. Ilmoitusasiat
  - 38. Kokouksen päättäminen ja muutoksenhakuohjeet

Hartolassa 2.9.2025

Reijo Lång
kirkkovaltuuston puheenjohtaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito:

Tämän kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on lisätty muutoksenhakuosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä seurakunnan nettisivulla www.tainionvirranseurakunta.fi ajalla 10.9.-17.10.2025.

Tarja Uustalo, talouspäällikkö

Kokousaika tiistaina 9.9.2025 klo 18.10–19.30

Kokouspaikka Hartolan seurakuntatalo, Risti-sali, Kirkkotie 2, 19600 Hartola

Kirkkovaltuuston jäsenet:

Reijo Lång, puheenjohtaja
~~Minna Veistilä~~, varapuheenjohtaja este
~~Jouko Aartolahti~~ este
Ari Hamina
Jarmo Heinonen
Maarit Hildén
~~Hannu Järvinen~~ poissa
Eeva-Liisa Kirves
~~Veikko Kyllönen~~ este
Seija Lukkari
Toni Miller
~~Hannu Outinen~~ este
Maija Pentikäinen-Laine
~~Jere Porvari~~ este
Pirkko Rantahakala
Riitta Saarikangas
Sanna Valjakka
Eija Virolainen-Nurminen
Maritta Virtanen

Varajäsenet

Raili Valkama
Mirja Kalliosaari
Jouni Nurmela

Viran puolesta kutsutaan:

Sankari, Jeremias, kirkkoherra
Uustalo Tarja, talouspäällikkö

Käsitellyt pykälät: §§ 32–38

Reijo Lång
puheenjohtaja

Tarja Uustalo
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu 9.9.2025

Seija Lukkari

Toni Miller

Pöytäkirjan nähtävilläpito:

Tämän kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on lisätty muutoksenhakuosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä seurakunnan nettisivulla www.tainionvirranseurakunta.fi ajalla 10.9.-17.10.2025.

Tarja Uustalo, talouspäällikkö

KOKOUKSEN AVAUS JA ALKUHARTAUUS

Kv 32

Kokoonkutsujan päätösesitys

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja kirkkoherra pitää alkuhartauden.

Kirkkovaltuuston päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja kirkkoherra piti alkuhartauden.

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kv 33

Kirkkojärjestyksen 3 luvun § 28,1 mukaan;

Kirkkovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajallakin on este, kutsun antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja.

Kirkkojärjestyksen 3 luvun § 29,1 mukaan;

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä asialuettelo. Kokouskutsu on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta ilmoitettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos seurakunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat kutsuttavien käytettävissä.

Kirkkolain 10 luvun § 15,1 mukaan:

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä, jollei päätöksenteolle säädetä tässä laissa muita vaatimuksia.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty sähköpostilla 2.9.2025 ja ilmoitettu yleisessä tietoverkossa samoin 2.9.2025.

Päätösesitys

Todetaan läsnäolijat nimenhuudolla. Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kirkkovaltuuston päätös

Kokouskutsu ja esityslista oli lähetetty sähköpostilla 2.9.2025. Todettiin, että paikalla on 16/19 kirkkovaltuuston jäsentä. Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (Kirkkolaki 12 luku 4 §)

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

Kv 34

Hallintosäännön 39 § mukaan:

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua toimielimen jäsentä, jollei toimielin jonkin asian kohdalla toisin päättä. Valtuusto voi erikseen päättää, että pöytäkirja tai sen osa tarkastetaan heti.

Käytäntönä on ollut, että pöytäkirjantarkastajat valitaan aakkosjärjestyksessä ja pöytäkirja tarkastetaan heti kokouksen päätyttyä.

Päätösesitys

Kirkkovaltuusto valitsee kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat samalla ääntenlaskijoina. Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Veikko Kyllönen ja Seija Lukkari.

Kirkkovaltuuston päätös

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Seija Lukkari ja Toni Miller.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (Kirkkolaki 12 luku 4 §)

KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Kv 35

Hallintosäännön 17 § mukaan:

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päättä.

Päätösesitys

Kirkkovaltuusto hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Kirkkovaltuuston päätös

Kirkkovaltuusto hyväksyi esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (Kirkkolaki 12 luku 4 §)

OSTOTARJOUS MÄÄRÄALASTA TILASTA TOIVAKKA 81-405-9-66

Kv 36

valmistelijat talouspäällikkö Tarja Uustalo, puh. 050 301 2570 ja tarja.uustalo(at)evl.fi, ja kirkkoherra Jeremias Sankari, puh. 050 595 6950 ja jeremias.sankari(at)evl.fi

Kn 73 / 2.9.2025

Hartolan Rusissa on tullut myyntiin etuovi.comissa noin 24 hehtaarin määräala tilasta Toivakka 81-405-9-66. Määräala on Hartolan kirkkoherran virkatalon entisen torpan maita ja sijaitsee seurakunnan omistaman tilan 81-405-7-22 Kirkkoherran virkatalo palstojen Hevoshaanmäki ja Hossolanvuori välissä. Määräalan hintapyyntö on 184 500 euroa, ja tarjousten jättöaika päättyy 30.8.2025. Seurakunnalla on kiinteistöjen myynnin jälkeen pankkitilillä rahaa 29.8.2025 noin 850 000 euroa, josta noin 200 000 euroa on sijoitettavissa.

Seurakunta kiinnostui määräalasta. Ostotarjouksen selvittämistä varten lähetettiin 9.8.2025 sähköposti kirkkovaltuutetuille. Siinä kysyttiin heidän mielipidettään siitä, että seurakunta kävisi tutustumassa määräalaan sen selvittämiseksi, kannattaako siitä tehdä tarjous. Tutustumista kannatti sähköpostiviestillä 7/19 kirkkovaltuuston jäsentä, minkä lisäksi muutama kannatti asiaa suullisesti. Saatujen kommenttien perusteella seurakunnan metsätaloussuunnitelman tehnyt metsätalousinsinööri Jere Porvari sekä talouspäällikkö ja kirkkoherra kävivät tutustumassa määräalaan 15.8.2025.

Käynnin perusteella todettiin, että määräalalla ei ole juurikaan taimikoita eikä päätehakkuukypsää metsää. MTI Jere Porvari arvioi, että määräalan puusto on tehtyä arviota suurempi ollen noin 3 600 m³, välittömät hoitokulut ovat noin 5 000 euroa ja hakkuumahdollisuudet noin 65 000 euroa. Määräala sisältää lain mukaan suojeltavia kohteita sekä pieniä määräaloja, joihin liittyy hakkuurajoituksia, kuten järvenrantaa noin 300 metriä, tai jotka on järkevä jättää hakkuuden ulkopuolelle. MTI Jere Porvari arvioi, että seurakunnan kannalta järkevä ostotarjous olisi 207 000 euroa.

Määräalaan tutustumisen jälkeen tehty ostohinta-arvio lähetettiin sähköpostilla tiedoksi kirkkovaltuuston jäsenille 15.8.2025. Siihen tuli viisi vastausta, joista neljä kannatti varauksetta ja yksi varauksin. Yhtään selkeästi ostotarjouksen jättämistä vastustavaa kommenttia ei ole tullut. Tällä perusteella seurakunta teki määräalasta 207 000 euron ostotarjouksen 29.8.2025.

Taluspäällikkö esittää

Kirkkoneuvosto

- 1) hyväksyy tehdyn 207 000 euron ostotarjouksen tilan Toivakka 81-405-9-66 määräalasta noin 24 hehtaaria, ja
- 2) mikäli tehty tarjous hyväksytään, niin kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle noin 24 hehtaarin määräalan ostamista tilasta Toivakka 81-405-9-66 hintaan 207 000 euroa.

Kirkkoneuvosto päätös

Kirkkoneuvosto

- 1) hyväksyy tehdyn 207 000 euron ostotarjouksen tilan Toivakka 81-405-9-66 määräalasta noin 24 hehtaaria, ja
- 2) esittää kirkkovaltuustolle noin 24 hehtaarin määräalan ostamista tilasta Toivakka 81-405-9-66 hintaan 207 000 euroa.

Kirkkoneuvosto esittää

Tainionvirran seurakunta ostaa noin 24 hehtaarin määräalan tilasta Toivakka 81-405-9-66 hintaan 207 000 euroa.

Kirkkovaltuuston päätös

Tainionvirran seurakunta päätti ostaa noin 24 hehtaarin määräalan tilasta Toivakka 81-405-9-66 hintaan 207 000 euroa.

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella Itä-Suomen Hallinto-oikeuteen (Kirkkolaki 12 luku § 3).

ILMOITUSASIAT

Kv 37

1. Luotsi-webinaari seurakuntien metsien hoidosta 1.10.2025
2. Mikkelin hiippakunnan luottamushenkilöiden neuvottelupäivät Hollolassa 4.10.2025
3. Mirjam Roosin testamentin käyttö
4. Hautojen hallinta-aikojen seuranta on alkanut Hartolassa osastolla 7 ja Sysmässä Laajennetulla kirkkomaalla
5. Seurakuntakodin ja Kompelonlahden korjausten tilanne
6. Alustava tieto talouden seurannasta 31.8.2025

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (Kirkkolaki 12 luku 4 §)

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN JA MUUTOKSENHAKUOHJEET

Kv 38

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.30 ja antoi muutoksenhakuohjeet.

VALITUSOSOITUS

Tainionvirran seurakunta

Kirkkovaltuusto

9.9.2025 § 38

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: §§ 32–35, 37–38

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

- Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
- Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon. Kansalliset kynnyсарvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
  - 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
  - 150 000 € (rakennusurakat);
  - 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystalvelut);
  - 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
  - 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).
- Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

§§ -

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Käyntiosoite: Sysmäntie 53, 19700 Sysmä, tai Kirkkotie 2, 19600 Hartola
Postiosoite: Sysmäntie 57, 19700 Sysmä tai Kirkkotie 2, 19600 Hartola
Sähköposti: tainionvirta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisu on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisuun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisuun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisu sisältö

Hankintaoikaisu on käytävä ilmi:

- *oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi*
- *tiedot hankintaoikaisuun kohteena olevasta päätöksestä*
- *millaista oikaisua päätökseen vaaditaan*
- *millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.*

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitus aika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Itä-Hämeen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio
Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

§§ 36

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-oikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista

päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki 5**

Puhelinvaihe: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä ja ensisijaisesti toivotaan tehtävän hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- *valittajan nimi ja yhteystiedot*
- *postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää*
- *sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä*
- *päätös, johon haetaan muutosta*
- *miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi*
- *vaatimuksen perustelut*
- *mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.*

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- *valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen*
- *selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta*
- *asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.*

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 310 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsitelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.